

Z NAŠICH REVUÍ

Vojenské technické zprávy.

Roč. V. (1928), čís. 1.

Pplk. gšt. ing. Milhard píše o divisním dělu proti letadlům střední ráže. Žádá, aby váha děla nebyla větší než váha jednotky hrubého dělostřelectva, t. j. 3.200 kg, dále aby počáteční rychlost střely byla 800 m/vt. při váze střely asi 8 kg a aby dělo bylo motorisováno, aby se dosáhlo rychlosti jízdy 12 km/hod. Ježto nelze současně docílit velike ráže střely, tím i dostatečné velikosti poloměru ničivého účinku střely, i značné rychlosti a malé váhy děla, obětuje autor raději váhu střely — navrhuje jen 4,8 kg, jen aby byla zachována počáteční rychlost 800 m/vt. Zastává správně stanovisko, že pravděpodobnost zásahu stoupá mnohem rychleji s rychlostí střely, nežli s účinkem jednotlivých ran. Rychlost jízdy odůvodňuje tím, že oddíl kanonů proti letadlům musí býti s to, aby střelil pochoduující divisi, jež

má délku 25 km, proti náletům tím, že ji může předejiti.

Plk. ing. Albrecht píše o známé již organizaci amerického průmyslu pro činnost ve válce. Armáda v poli potřebuje 700.000 předmětů, jichž výroba jest rozdělena na jednotlivé podniky. V SSA. je zřízena průmyslová rada ministerstva války, v níž zasedá 15 význačných průmyslníků. Spojené státy jsou rozděleny na 14 zbrojních okresů. Potřeby armády jsou zařaděny do 7 skupin: 1. intendantní, 2. zbrojní, 3. letecké, 4. ženijní, 5. zdravotnické, 6. spojovací, 7. chemické.

Smlouvami je doposud zajištěna dodávka 65% válečného materiálu. Protože nejtěžší je problém výroby munice, snaží se Spojené státy seznámiti co největší počet osob s její výrobou. Na státní útraty se vychovává ročně 400 mladých studujících vyšších škol technických, a seznamují se s potřebou armády. Stát jim platí určitý poplatek, posluchači pak po skončení studia jsou

povinni sloužití dalších 6 měsíců. Na ten způsob budou mít SSA, za 10 let 4.000 inženýrů dokonale obeznámených s potřebami armády. Co se děje u nás?

Ti, kdož se zajímají o konstrukci tanku, najdou ji pečlivě popsánu a doloženu detailními obrázky v článku kpt. Bergra.

Hlídká zbrojní přináší popis kulometu Fiat vz. 1924, hlídka ženijní článek o nebezpečí povodně u Bratislavy.

Z poznámek je zajímavá diskuse z R. Artillerie z července 1927 o divisním dělostřelectvu, kde pplk. Buchalet žádá zavedení lehkého moždíře této charakteristiky: ráže 85 mm, maximální dostřel 10 km, váha střely 9 kg, váha prachové náplně 12 kg, odměr min 45°, náměr -5°, +40°, váha děla v baterii 1200 kg, váha děla v traci 1800 kg.

Tímto moždířem chce nahraditi dosavadní divisní materiál, t. j. 75mm kanon a 155mm houfnici.

Dále je tu zajímavý německý námět o výstroji pěšáka, ukazující, že armády jsou v uniformách nejvíce konservativní. Uniforma má chrániti vojáka proti lepkavým bojovým látkám a doporučuje se kombinace kožených kalhot, jdoucích vysoko až k prsům se soukennou blúzou. Gumová kazajka by se natahovala v dešti a za plynového boje.

Čís. 2.

Gen. v. v. Kopetz píše v 1. a 2. čísle o válečném výstroji útvarů pro stavbu těžkých mostů. Početní stav mostních rot byl při největších výkonech zřídka větší než 150 až 160 mužů. Polní výzbroj je třeba rozdělit na odřady, t. j. na skupiny, které by jednak měly roty stále s sebou, jednak byly přidělovány pro jednotlivé případy. Jako polní odřad počítá polní rotní výzbroj, jež je stále u roty a umožňuje stavbu těžkých výpomocných mostů, 2. a 3. odřad obsahuje výzbroj přidělenou jen praporům. Druhý odřad obsahuje rozložitelný silniční most, třetí odřad obsahuje světlomety a elektrické centrály, dilenské stroje, stroje zvedací a j.

Autor popisuje detailně, co by měl každý odřad obsahovati, a dokládá stať četnými zajímavými obrázky odstřelných mostů za války. Článek, z kterého lze čerpatí dostatek podnětů pro doplnění výzbroje našeho mostního praporu, obsahuje zejména popis výzbroje a pomůcek k zdvihání potopených lodí.

Kpt. Bülov píše o výrobě dynitrobenzolu — náhradní válečné trhaviny, již bylo používáno za války v Německu. Gen. v. v. Podojil zmiňuje se o praktickém významu modelu průžnosti pro dělové hlavně při střelbě a

popisuje první pokusy s bronzovými hlavními v Steinfeldu.

Npor. Souhrada píše o použití thermitu k odstranění ledových zácp. Thermit je směs práškovitého hliníku s kysličníky železa, manganu a chromu (železný, manganový a chromový thermit). Thermitu se používá k sváření železa, hlavně kolejnic. R. 1925 bylo ho použito v Americe k uvolnění ledových zácp. Thermit má totiž tu vlastnost, že několik vteřin po zapálení dosahuje teploty 2500 až 3500°, rozkládá vodu (led) v kyslík a vodík. Kyslík se váže železem, uvolněný vodík hoří rychle s kyslíkem ze vzduchu a způsobuje slabou explozi, která tříští led. Thermit nutno vložit do zvláštních nádob, v nichž shoří a teprve až když je veškeré železo rozžhaveno, propálením dna vejde náhle ve styk s ledem a způsobí explozi. Zapálením thermitu se děje magnesiem (při sváření), na ledě nejlépe žárovým rozněcovačem.

Na článek Souhradův navazuje škpt. Hampl a popisuje blíže zvláštnosti zdražilého účinku trhání thermitem v Americe a posuzuje pokusy v Bratislavě, jež nevedly k valnému úspěchu.

Škpt. ing. Hájek píše o stavbě šterkové v poli. Uvádí typy pojízdných drtičů s koňským potahem a automobilisovaných a podává návrh polního zařízení šterkoven. Článek je doložen vyobrazeními

V hlídce automobilní jsou popsány a zobrazeny traktory a šestikolová vozidla v Anglii, které byly zavedeny na londýnské výstavě r. 1927.

V hlídce zbrojní je recenze z Mil. Wochenblattu r. 1928, č. 28 o divisním dělu, jež ukazuje, že ve všech státech je tato otázka ještě více sporná, než byla před válkou.

Hlídká ženijní obsahuje recenzi o pokusné silniční trati zbraslavské. Je potřeba, aby si naši vojenští technici všimali pokroků ve stavbě silnic a zejména hleděli k tomu, aby při moderních úpravách silnic měly státní úřady zřetel i na požadavky armády.

„Naše vojsko.“

Ročník I. (X.), 1928.

Redigovali pplk. Rudolf Procházka a mjr. Karel Teringl. S přílohou Četnická hlídka. — Praha, nakladem Tiskárny M.N.O. Str. 380+192.

„Naše vojsko“ je typem časopisu, jakého naše armáda už dávno potřebovala. Jest určen především pro vojáky presenčně sloužící, ale chce být i pojítkem mezi armádou a těmi, kteří už odešli do občanského života, a konečně buditi zájem pro naši brannou moc v širokých vrstvách občanstva a tím propagovati brannou přípravu po

stránce mravní. Hlavním jeho programem je mravní výchova vojska a prohlubování vědomostí našich vojáků o všech složkách, jež tvoří brannou moc.

Archové sešity, vkusně vypravené a bohatě ilustrované, opatřené — podle svého obsahu — po každé jinou výraznou uměleckou obálkou akademického malíře majora Matouška, dostávají se do rukou čtenářů dvakrát za měsíc. Přinášejí populárně psané články poučné, zábavné a stati rázu výchovného. Svou cenou — 50 hal. — jsou přístupny i nejhudším.

„Naše vojsko“ začalo vycházeti před rokem jako nástupce časopisu „Bratrství“. Změnilo si jméno, změnilo i celý směr, přizpůsobujíc se novým poměrům a budujíc na vysokých mravních hodnotách tradice legionářské. Redakce dovedla porozuměti duši našeho vojáka a pochopiti jeho potřeby. Toto porozumění umožnilo jí vytvořiti časopis, který je nejen odbírán (má 30.300 předplatitelů), nýbrž i čten, jak tomu nasvědčuje statistika našich vojenských čítáren.

Možno říci, že sloupce časopisu vyplňují si vojáci sami (99% přispěvatelů jsou vojáci a důstojníci). Vedle obou redaktorů, podplukovníka Procházky a majora Teringla, kteří napsali pro I. ročník množství článků s náměty hlavně legionářskými, je jedním z hlavních přispěvatelů major Jandera, který ve fejtonistických črtách, jdoucích celým ročníkem, vytvořil svého Juru, typ to vojáka, jak si ho autor představuje. Jura Markalous, Slovák, pocházející z rodiny, jež se před lety vystěhovala na Slovensko, je Janderovi typem pravého českoslovenství, jak to naznačuje už jeho jméno, jehož jedna polovice je slovenská a druhá česká. Příhody Jurovy na vojně u bratislavského pluku, kde se sešli příslušníci

všech národností naší republiky, žijící tu v dokonalé družnosti a v pravém kamarádství, skýtají autorovi bohaté podněty k popularisaci mravních zásad, jichž mluvčím činí právě prostého slovenského vojáka, myslícího zdravým rozumem a nezatiženého ještě libivými síce, avšak zhoubnými hesly.

Dobrá třetina odborně-vojenských statí je z pera škpt. Valnicka. Autorem četných článků zdravotněvých je major dr. Kohoušek. Jinak je kruh přispěvatelů právě tak pestrý jako obsah časopisu, v němž se sešli příslušníci všech zbraní a služeb, aby tu slohem přístupným a populárním seznamovali čtenáře s nejdůležitějšími poznatky z oboru své služby.

„Četnická hlídka“, přiložená v rozsahu 8 stran ke každému číslu, podává praktické ukázky ze služby četnické. Vychází s přispěním ministerstva vnitra a je dobře řízena škpt. čtn. drem Ševčíkem.

Není divu, že časopis tak obratně vedený vzbudil pozornost i v cizině. Nedávno byl to v sprátené Francii plk. Lebaud, jenž v časopise „La France Militaire“ nalezl pro „Naše vojsko“ slova vřelého ocenění a upřímného podivu, vysloviv zároveň přání, aby list podobného rázu byl vydáván i ve Francii. A v poslední době také Japonci projevili o náš časopis zájem dopisem svého vídeňského vojenského attaché, podplukovníka Yamashity. Podle informací, jichž se nám dostalo, hodlají se československým vzorem na poli mravní výchovy vojenské řídit i státy Malé dohody, Jugoslavie a Rumunsko, a chtějí přistoupiti k vydávání podobných časopisů.

Bilance jednoroční práce „Našeho vojska“ je tedy krásná, a jest si jen přát, aby dosavadní úspěchy byly redakci povzbuzením na další cestě k vytičeným cílům. Kpt. Ed. Kubala.

Z CIZÍCH REVUÍ

a) *Revue francouzské.*

Revue militaire française.

Čís. 78 a 79 (prosinec 1927, leden 1928).

Generál Rouquerol: Douaumont pendant l'occupation allemande (pokrač.). Francouzi obnovili své útoky v říjnu 1916. Před nimi předcházela mohutná několikadenní příprava. Tvrz však vydržela i tuto přípravu děl ráže do 220 mm. Teprve 403

mm houfnicím se podařilo zničit vrchní opevnění tvrže a znemožnit obranu. Účinky těchto granátů byly strašlivé. Němci se však i dále bránili, a teprve když pevnost uvnitř hořela a dým s plyny znemožnil pobyt, byla tvrz vyklizena ráno 24. října 1916. — Poučení plynoucí z bojů o tvrz je rázu taktického, pokud se týká obrany a útoku, a rázu konstruktivního, pokud jde o odolnost materiálu proti stře-